Dosarul nr.2a-866/24 (PIGD 2-24002098-03-2a-05082024)
Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central
Judecător: Natalia Costaș

CURTEA DE APEL NORD
D E C I Z I E

09 septembrie 2025 **mun. Bălți**

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord
în componenţa:
preşedintele şedinţei, judecătorul Elena Grumeza,
judecătorii Ivan Parii și Stanislav Grosu,
grefier Olga Topada,
examinând în ședință publică, apelul depus de Rusanovschi Tamara și Rusanovschi Ivan împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central din 30 mai 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Primăria și Consiliul s. Răuțel, r-l Fălești reprezentați de avocatul Guțu Tatiana împotriva lui Rusanovschi Tamara și Rusanovschi Ivan privind încasarea cheltuielilor de judecată suportate în procesele civile anterioare și cheltuielilor de judecată suportate în prezenta cauză,

a constatat:

Pretențiile reclamantului:

1. La 03 ianuarie 2024 reclamanții Primăria și Consiliul s. Răuțel, r-l Fălești reprezentați de avocatul Guțu Tatiana a înaintat cerere de chemare în judecată către Rusanovschi Tamara și Rusanovschi Ivan prin care a solicitat:

- ✓ încasarea în mod solidar a cheltuielilor de judecată pentru asistența juridică în sumă de 4500 lei suportate în cadrul acțiunii în contencios administrativ;
- ✓ încasarea în mod solidar a cheltuielilor de asistență juridică suportate în cadrul examinării prezentei cauze în sumă de 3000 lei.

2. În motivarea acțiunii s-a invocat că, la 25.10.2019, Rusanovschi Tamara și Rusanovschi Ruslan au depus acțiune împotriva Consiliului sătesc Răuțel, r-l Fălești, solicitând anularea punctelor 1,2,3 din decizia Consiliului sătesc Răuțel nr.03/3 din 28 iunie 2019 „Cu privire la înregistrarea bunurilor imobile proprietate publică a UAT Răuțel” și dispunerea radierii din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate asupra terenului intabulat după administrația publică locală în baza deciziei nr.03/3 din 28 iunie 2019 „Cu privire la înregistrarea bunurilor imobile proprietate publică a UAT Răuțel”.
3. Mai indică că, Curtea Supremă de Justiție prin decizia din 08.06.2022, a admis recursul declarat de către Consiliul sătesc Răuțel, r-l Fălești, reprezentat de

avocatul Tatiana Guțu, a casat decizia din 12.10.2021 a Curții de Apel Bălți și hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 14.12.2020 și a emis o decizie nouă, prin care a respins acțiunea depusă de Tamara Rusanovschi, Ivan Rusanovschi împotriva Consiliului sătesc Răuțel, r-l Fălești, persoane terțe primarul satului Răuțel, r-l Fălești Tudor Istrati, privind anularea actului administrativ și obligarea radierii din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate, ca neîntemeiată.

4. Susține că, reieșind din faptul că de către pârâți a fost înaintată acțiunea în contencios administrativ, Primăria și Consiliul s. Răuțel a încheiat contract de asistență juridică cu avocatul Tatiana Guțu pentru care a achitat suma de 4500 lei, conform ordinului de plată și facturii fiscale. Drept urmare, de către Primăria și Consiliul s. Răuțel, a fost înaintată notificare prin care s-a solicitat achitarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 4500 lei, care a fost recepționată de către partea pârâtă, însă a rămas fără răspuns.
5. Reieșind din faptul că pârâții nu și-au onorat benevol obligațiile, nu au reacționat la somația expediată în nici un fel și nu au restituit cheltuielile de asistență juridică suportate în urma acestui proces de judecată, reclamanții au fost nevoiți de a merge cu acțiune civilă în instanța de judecată.

Poziția instanței de fond:

6. Prin hotărârea judecătoriei Bălți, sediul central din 30 mai 2024 acțiunea civilă a fost admisă. S-a încasat în mod solidar de la Rusanovschi Tamara și Rusanovschi Ivan în beneficiul Primăriei s. Răuțel, r-l Fălești cheltuielile de judecată suportate în procesele civile anterioare în sumă de 4500 lei și cheltuielile de judecată suportate în cadrul prezentului proces în sumă de 3000 lei.

Solicitarea apelantului:

7. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 12 iunie 2024 Rusanovschi Tamara și Rusanovschi Ivan au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, prin care au solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încetarea procesului civil în temeiul art. 265 lit. b) CPC, pe motiv că într-un litigiu între aceleași părți cu privire la același obiect și pe aceleași temeiuri s-a emis o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă.
8. La 23 august 2024 apelanții Rusanovschi Tamara și Rusanovschi Ivan au depus cererea de apel motivată.

Argumentele părților:

9. În motivarea apelului s-a invocat că, apelanții invocă că pretenția intimaților Consiliul sătesc Rauțel și Primăria Răuțel, raionul Falesti a fost deja obiect al examinării în cauza civila nr. 3ra-1284/2021 (PIGD: 2-19170189-01-3ra-13122021). Faptul dat rezultă expres din cererea de recurs depusă de reclamanți în care aceștia au formulat două pretenții privind respingerea acțiunii și compensarea cheltuielilor de asistență juridică. Mai mult, la 04 ianuarie 2023 Consiliul sătesc

Răuțel, raionul Fălești, reprezentat de avocatul Tatiana Guțu, a depus cerere cu privire la emiterea unei decizii suplimentare la decizia din data de 08 iunie 2022 a Curții Supreme de Justiție și încasarea din contul Tamarei Rusanovschi și lui Ivan Rusanovschi a cheltuielilor de judecată în mărime de 5 000 lei. În motivarea cererii Consiliul sătesc Răuțel, raionul Fălești, reprezentat de avocatul Tatiana Guțu, a menționat că în cererea de recurs a solicitat și încasarea cheltuielilor de judecata suportate pentru asistență juridică, însă instanța de recurs nu s-a expus.

10. Prin încheierea Curții Supreme de Justice din 21 iunie 2023, instanța de recurs a respins cererea depusă de către Consiliul satesc Răuțel, raionul Fălesti, reprezentat de avocatul Tatiana Guțu, cu privire la emiterea unei decizii suplimentare la decizia din data de 08 iunie 2022 a Curții Supreme de Justiție, în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de către Tamara Rusanovschi, Ivan Rusanovschi către Consiliului satesc Rauțel, raionul Fălești, persoane terțe Primăria satului Rauțel, raionul Fălești, primarul satului Răuțel, raionul Fălești, Tudor Istrati cu privire la anularea actului administrativ, obligarea radierii din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate.
11. În motivarea hotărârii de respingere a cererii Consiliul sătesc Răuțel si Primăria Răuțel, raionul Fălești de încasare a cheltuielilor de asistenta juridică, instanța de recurs a reținut urmatoarele: ’’Subsecvent, completul de judecată menționează faptul că chestiunea cu privire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică urmeaza a fi decisă în masura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Prin urmare, problemele rectificarii hotărârii, inclusiv prin emiterea unei hotărari suplimentare se examinează cu respectarea tuturor principiilor ce deriva dintr-un proces echitabil garantat de articolul 6 CEDO.” ’’Completul de iudecată al Curtii Supreme de Justiție conchide că solicitarea de a încasa din contul Tamarei Rusanovschi și lui Ivan Rusanovschi a cheltuielilor pentru asistență juridică în suma de 5 000 lei este neîntemeiată, deoarece la materialele dosarului lipsește bonul de plată, care ar confirma suportarea reala a acestor cheltuieli. Or, pentru examinarea acestei chestiuni, urmează a fi apreciată necesitatea compensării cheltuielilor de asistență juridică în măsura în care acestea au fost necesare, realmente angajate și rezonabile, cu cercetarea în acest sens a suportului probator administrat.
12. Reținn apelanții că, argumentul instanței de fond reținut la pct. 44 al hotărârii contestate, este unul total neîntemeiat, în acest sens apelanții invocând prevederile art. 254 alin.3) CPC.
13. Evocă în continuare apelanții că, pretenția înaintată în prezenta cauza civilă este compensarea cheltuielilor de judecată suportate în cauza civilă nr. 3ra-1284/2021 (PIGD: 2-19170189-01 -3ra-13122021). Aceeași pretenție a fost înaintată și în respectivul proces civil. Atât în prezentă cauza civilă cât și în cadrul procesului civil nr. 3ra-1284/2021 (PIGD: 2-19170189-01-3ra-13122021), intimații au invocat aceleași temeiuri: apelanții, în calitate de părți care au pierdut procesul

trebuie să compenseze intimaților ca părți care au avut câștig de cauza cheltuielile de asistență juridică. Faptul că în cadrul procesului civil nr. 3ra-1284/2021 (PIGD: 2-19170189-01-3ra-13122021), ”dintr-o eroare tehnică” la Curtea Suprema de Justiție s-a solicitat încasarea sumei de 5.000 lei în loc de 4.500 lei, invocat în instanța de fond de reprezentantul intimaților, nu face ca cerința de compensare a cheltuielilor de judecată invocată în prezenta cauza civilă sa fie considerată o altă pretenție separată de cea invocată în procesul civil nr. 3ra-1284/2021 (PIGD: 2-19170189-01-3ra-13122021).

14. Susțin apelanții că, contrară logicii elementare juridice este și concluzia instanței că odată ce în prezenta cauza civila intimații deja au prezentat probe în susținerea pretenției de compensare a cheltuielilor de asistență juridică, fapt care nu a fost realizat în cadrul cauzei civile nr. 3ra1284/2021 (PIGD: 2-19170189-01-3ra-13122021), atunci este posibil de examinat încă odata faptele și raporturile juridice stabilite în hotararea judecătoreasca irevocabilă (incheierea Curtii Supreme de Justiție din 21 iunie 2023. Dupa logica instanței de fond o persoană poate intenta o acțiune fară a o proba, iar în cazul cand cererea este respinsă, se poate intenta un nou proces cu aceeași pretentie, doar ca deja a doua oara este necesar sa administrezi si probe în argumentarea cerinței invocate.
15. Reiesind din circumstanțele expuse supra, apelanții consideră că pretentia de compensare a cheltuielilor de judecată suportate de Consiliul sătesc Rauțel si Primariă Rauțel, raionul Făleti în cauza civila la cererea de chemare in judecata intentată de Rusanovschi Tamara și Rusanovschi Ivan pentru anularea pet. 1, 2, 3 din decizia Consiliului sătesc Răuțel nr. 03/3 din 28 iunie 2019, a constituit obiectul examinării în procesul civil nr. 3ra-1284/2021 (PIGD: 2-19170189-01-3ra-13122021), fiind respinsă de instanța de recurs, pe motiv ca nu a fost probat cuantumul cheltuielilor de asistență juridică, fapt care exclude posibilitatea înaintării unei noi cereri de chemare în judecată cu aceleași pretenții și în același temei.
16. Prin referința din 14 noiembrie 2024 reprezentantul intimaților Primăria și Consiliul s. Răuțel, r-l Fălești, avocatul Guțu Tatiana a solicitat respingerea apelului cu menținerea hotărârii instanței de fond.
17. În ședința instanței de apel, apelantul Rusanovschi Ivan a susținut cererea de apel în mod integral cu toate motivele invocate în ea.
18. Apelanta Rusanovschi Tamara și intimații Primăria și Consiliul s. Răuțel, r-l Fălești nu s-au prezentat. Procedura de citare legală a fost respectată.
19. Totodată prin cererea din 09 septembrie 2025 reprezentantul intimaților Primăria și Consiliul s. Răuțel, r-l Fălești, avocatul Guțu Tatiana a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa și a intimaților (f.d.121-122).
20. Prin urmare, Colegiul Civil în conformitate cu prevederile art. 379 alin.2) CPC a dispus examinarea cauzei în lipsa apelantei Rusanovschi Tamara și reprezentantul intimaților Primăria și Consiliul s. Răuțel, r-l Fălești, avocatul Guțu Tatiana, care

au fost înștiințată în mod legal despre data și ora examinării cauzei și care au solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, or, conform prevederilor art. 102 alin.4[1])CPC, participanţii la proces înştiinţaţi în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Aprecierea instanței de apel:

21. Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, motivele invocate în cererea de apel, examinând înscrisurile, Colegiul civil consideră apelul întemeiat şi pasibil admiterii din următoarele motive:
22. Potrivit art.362 alin.1 CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.
23. Din materialele cauzei rezultă că dispozitivul hotărârii judecătoriei Bălți, sediul central a fost pronunțat la 30 mai 2024, iar cererea de apel a fost depusă la 12 iunie 224, prin urmare, Colegiul judiciar consideră că apelanții s-a încadrat în termenul prevăzut de lege pentru declararea apelului.
24. Conform art. 385 lit. „c” CPC al RM, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emiţînd o nouă hotărâre.
25. Din materialele cauzei se atestă că, reclamantul Primăria și Consiliul s. Răuțel, r-l Fălești a formulat prezenta acțiune în judecată către Rusanovschi Tamara și Rusanovschi Ivan privind încasarea cheltuielilor de judecată suportate în procesele civile anterioare și cheltuielilor de judecată suportate în prezenta cauză.
26. Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță prin hotărârea din 30 mai 2024 a admis integral acțiunea, fiind încasat în mod solidar de la Rusanovschi Tamara și Rusanovschi Ivan în beneficiul Primăriei s. Răuțel, r-l Fălești cheltuielile de judecată suportate în procesele civile anterioare în sumă de 4500 lei și cheltuielile de judecată suportate în cadrul prezentului proces în sumă de 3000 lei.
27. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, apelanții Rusanovschi Tamara și Rusanovschi Ivan au contestat-o cu apel.
28. Verificând argumentele apelului Colegiul civil reţine că, potrivit art. 82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.
29. Astfel, cheltuielile de judecată sunt totalitatea sumelor bănești pe care trebuie să le suporte părțile în legătură cu activitatea lor procesuală. Cheltuielile de judecată sunt suportate de către părți, indiferent de felul procedurii civile.
30. Conform prevederilor art.94 alin.1) CPC, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului- proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

31. Conform art. 90 lit.i) CPC, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistenţă juridică.
32. Conform prevederilor art. 96 alin.1) CPC, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.
33. Potrivit prevederilor alin.1[1]) al aceluiaşi articol, cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.
34. Pentru a fi rambursate cheltuielile de asistență juridică potrivit art.96 CPC, trebuie confirmate că realmente au fost angajate, necesare şi rezonabile ca mărime.
35. Prevederi similare se regăsesc și la art. 63 alin. (4) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, potrivit căruia cheltuielile suportate de client în legătură cu acordarea de către avocat a asistenței juridice la apărarea drepturilor și intereselor lui legitime în cauzele penale, civile și administrative urmează a fi compensate integral și proporțional cerințelor admise (respinse) de partea adversă.
36. Din probatoriul cauzei se atestă că, la data de 25 octombrie 2019 Rusanovschi Tamara și Rusanovschi Ivan au înaintat o cerere de chemare în judecată către Consiliului sătesc Răuțel, r-l Fălești prin care a solicitat anularea punctelor 1,2,3 din decizia Consiliului sătesc Răuțel nr.03/3 din 28 iunie 2019 „Cu privire la înregistrarea bunurilor imobile proprietate publică a UAT Răuțel” și dispunerea radierii din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate asupra terenului cu număr cadastral *****intabulat după administrația publică locală în baza deciziei nr.03/3 din 28 iunie 2019 „Cu privire la înregistrarea bunurilor imobile proprietate publică a UAT Răuțel”.
37. Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 14 decembrie 2020 (dosarul nr. 3-223/2019) a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Rusanovschi Tamara și Rusanovschi Ivan (f.d.9), hotărâre menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 12.10.2021.
38. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 08 iunie 2022 a fost admis recursul declarat de către Consiliul sătesc Răuțel, r-l Fălești, reprezentat de avocatul Guțu Tatiana. S-a casat integral decizia Curții de Apel Bălți din 12 octombrie 2021 și hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central din 14 decembrie 2020, în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Rusanovschi Tamara, Rusanovschi Ivan împotriva Consiliului sătesc Răuțel, r-l Fălești, persoane terțe Primăria satului Răuțel, r-l Fălești, primarul satului Răuțel, r-l Fălești, Tudor Istrati privind anularea actului administrativ și obligarea radierii din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate, și s-a emis o decizie nouă prin care s-a respins acțiunea depusă de către Rusanovschi Tamara și Rusanovschi Ivan, ca neîntemeiată (f.d.10-17).

39. Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 21 iunie 2023 s-a respins cererea depusă de Consiliul s. Răuțel, r-l Fălești reprezentat de avocatul Guțu Tatiana privind emiterea unei decizii suplimentare la decizia din data de 08 iunie 2022 a Curții Supreme de Justiție ce ține de încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 5000 lei suportate în cadrul examinării cauzei de contencios administrativ.
40. Prin urmare, la data de 19 septembrie 2023, Primăria și Consiliul s. Răuțel, r-l Fălești prin notificarea nr. 251 a propus apelanților Rusanovschi Tamara și Rusanovschi Ivan întru evitarea unor cheltuieli suplimentare privind înaintarea acțiunii în instanță, în temeiul art.94-96 CPC, restituirea benevolă a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 4500 lei suportate în cadrul acțiunii în contencios administrativ, în termen de 7 zile calendaristice (f.d.18).
41. Notificare care a fost recepționată de către Rusanovschi Tamara și Rusanovschi Ivan la data de 20 septembrie 2023, însă care a fost lăsată fără răspuns, fapt ce a generat înaintarea prezentei acțiuni în judecată.
42. Drept urmare, prin hotărârea judecătoriei Bălți, sediul central din 30 mai 2024 acțiunea civilă a fost admisă. S-a încasat în mod solidar de la Rusanovschi Tamara și Rusanovschi Ivan în beneficiul Primăriei s. Răuțel, r-l Fălești cheltuielile de judecată suportate în procesele civile anterioare în sumă de 4500 lei și cheltuielile de judecată suportate în cadrul prezentului proces în sumă de 3000 lei.
43. Conform prevederilor art. 8 alin.1) și 2) CPC, părţile, alţi participanţi la proces au dreptul să fie asistaţi în judecată de către un avocat ales ori desemnat de coordonatorul oficiului teritorial al Consiliului Naţional pentru Asistenţă Juridică Garantată de Stat sau de un alt reprezentant, în cazurile prevăzute de prezentul cod. (2) Asistenţa juridică poate fi acordată în orice instanţă de judecată şi în orice fază a procesului.
44. În această ordine de idei, Completul judiciar va nota că considerând statul de drept o valoare supremă, Republica Moldova a consacrat prin Constituție drepturile şi libertățile fundamentale ale omului, inclusiv dreptul la apărare. Fiind garantat ca un drept inviolabil, având după conținutul său un caracter complex, dreptul la apărare presupune posibilitatea fiecărui cetățean de a reacționa independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor şi libertăților sale.
45. În acest scop, persoana se poate baza atât de propriile puteri, cât şi pe asistența unui avocat. Pe toată durata procesului, persoana are dreptul să fie asistată de un avocat, ales sau numit din oficiu. Acest drept inalienabil presupune şi neamestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute de lege (art.26 din Constituție).
46. Consacrând dezideratul fundamental privind dreptul la apărare, statul a prevăzut că dreptul de a beneficia de asistența juridică a oricărui avocat în bază de acord al părților, reprezintă acele condiții juridice stipulate de lege, prin care pot fi apărate drepturile, libertățile şi interesele legitime ale persoanelor fizice şi juridice în

Republica Moldova, precum şi cele indiscutabil necesare pentru buna desfășurare a activității profesionale a avocaților.

47. La caz s-a constatat că, pentru reprezentarea și apărarea drepturilor în cadrul examinării cauzei de contencios administrativ sus menționate, Primăria s. Răuțel, r-l Fălești a apelat la serviciile avocatului Guțu Tatiana, fapt confirmat din înscrisurile probatorii anexate la materialele cauzei.
48. În sensul probării faptului suportării de către reclamant a cheltuielilor de judecată cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în cadrul examinării cauzei de contencios administrativ, la materialele cauzei a fost anexată Factura fiscală nr. ***** din 21.12.2019 la suma de 4500 lei (f.d.7,22), precum și Extrasul de cont (f.d.8).
49. Totodată, la materialele cauzei a fost anexat Raportul privind activitatea avocatului Guțu Tatiana în cauza de contencios administrativ înaintată de Rusanovschi Tamara și Rusanovschi Ivan către Consiliul sătesc Răuțel, r-l Fălești privind anularea actului administrativ, potrivit căruia avocatul a prestat următoarele servicii juridice: întâlnirea cu clientul (consultarea acestuia), studierea materialelor – 1000 lei, pregătirea și înaintarea referințelor cererilor de apel și de recurs – 2500 lei, participarea în cadrul ședințelor de judecată din cadrul Judecătoriei Bălți și Curții de Apel Bălți – 1000 lei, în total 4500 lei (f.d.20).
50. În această ordine de idei, instanța de apel consideră întemeiat raționamentul primei instanțe în latura ce ține de încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate de către Primăria s. Răuțel, r-l Fălești în cadrul examinării cauzei civile anterioare (cauza de contencios administrativ).
51. Conform art. 96 alin. (1) CPC, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.
52. Astfel, repartizarea cheltuielilor de judecată între părți este guvernată de principiul potrivit căruia răspunderea pentru prejudiciul cauzat în revine celuia care l-a cauzat prin acțiune sau inacțiune. Cu alte cuvinte, sarcina suportării cheltuielilor de judecată este pusă pe seama persoanei care a refuzat să execute benevol obligațiile ce-i revin, *sau pe seama persoanei care s-a dresat nefondat în instanţa de judecată*. Astfel, la adoptarea hotărâii, dacă există cererea părții, instanța de judecată este obligată de a soluționa problema repartizării între părți a cheltuielilor de judecată, ce se reflectă în dispozitivul hotărîrii judecătorești.
53. Referitor la alegațiile și solicitărilor apelanților invocate nemijlocit în cererea de apel privind, încetarea procesului în temeiul art.265 lit. b) Codul de procedură civilă, pe motiv că prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 21 iunie 2023, instanța de recurs a respins cererea depusă de către Consiliul sătesc Răuțel, r-l Fălești, reprezentat de avocatul Guțu Tatiana privind emiterea unei decizii suplimentare la decizia Curții Supreme de Justiție din 08.06.2022, fiind respinsă pretenția de compensare a cheltuielilor de judecată pe motiv că nu a fost probat

cuantumul cheltuielilor de asistență juridică, Colegiul civil se afiliază poziției instanței de fond.

54. Or, în prezenta speță reclamantul a solicitat încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 4500 lei, cheltuieli care de altfel au fost probate prin înscrisurile anexate la materialele cauzei, pe când prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 21 iunie 2023 s-a respins cererea privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 lei ca urmare a neaprobării și suportării reale a acestor cheltuieli.
55. Cât privește pretenția părții reclamanților Primăria și Consiliul s. Răuțel, r-l Fălești privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3000 lei suportate în cadrul examinării prezentei cauze civile, Colegiul civil o consideră neîntemeiată și care urmează a fi respinsă.
56. Or, la caz este evident că solicitarea neprobată a compensării cheltuielilor de asistență juridică, la etapa examinării cererii de chemare în judecată înaintată de Rusanovschi Tamara, Rusanovschi Ivan către Consiliului sătesc Răuțel, r-l Fălești, persoane terțe Primăria satului Răuțel, r-l Fălești, Primarul satului Răuțel, r-l Fălești, Tudor Istrati privind anularea actului administrativ și obligarea radierii din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate, a generat interesul și inițierea unei cauze civile noi și distincte pentru a putea fi recuperate cheltuielile judiciare suportate în legătură cu asistența juridică în procesul anterior.
57. Prin urmare, în cazul în care anume solicitarea neprobată a pârâtului Consiliul sătesc Răuțel, r-l Fălești privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică în cadrul examinării cauzei de contencios administrativ a și generat înaintarea separată a prezentei acțiuni civile de compensare a cheltuielilor de asistență juridică, pe cale de consecință, faptul dat atrage neaplicarea efectului procesual înserat la art. 96 din Codul de procedură civilă, deoarece aceste cheltuieli solicitate nu sînt necesare, din care motiv se impune soluția respingerii cererii reclamanților privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3000 lei suportate în cadrul examinării prezentei cauze civile.
58. Astfel, una din condiție obligatorii pentru a se dispune încasarea cheltuielilor de asistență juridică, este ca partea care le solicită să demonstreze că aceste cheltuieli au fost necesare, ceea ce înseamnă că aceste cheltuieli *au fost indispensabile pentru inițierea procesului curent* și apărarea drepturilor părții, în raport cu complexitatea cauzei și activitățile efectuate de avocat.
59. Colegiul reiterează că cheltuielile de asistență juridică suportate în prezentul proces, în sumă de 3000 lei ce se solicită de a fi încasate de la pîrîți, nu pot fi considerate indispensabile pentru inițierea procesului, în situația în care însuși partea care a avut cîștig de cauză în procesul anterior, nu a probat corespunzător cuantumul cheltuielilor de asistență juridică suportate în acel proces, fapt ce a generat inițierea prezentului proces.

60. Prin urmare, Colegiul atestă cert și tranșant că omisiunea părții ce a avut cîștig de cauză de a solicita și proba cheltuielile de asistență juridică suportate în procesul anterior (acțiuni ce puteau fi întreprinse cadrul acelui proces), nu poate genera o obligație suplimentară pentru partea care a pierdut acel proces, de a suporta cheltuieli de asistență juridică în cadrul unui nou proces ce are ca obiect încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate în procesul anterior, aceste cheltuieli nefiind necesare.
61. Reieșind din cele expuse mai sus, Colegiul Civil ajunge la concluzia de a admite cererea de apel declarată de Rusanovschi Tamara și Rusanovschi Ivan, a casa parțial hotărârea judecătoriei Bălți, sediul central din 30 mai 2024, în latura admiterii pretenției privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate în prezenta cauză civilă, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri, în rest hotărârea urmează a fi menținută.
62. În conformitate cu art. 385 lit. ”c” CPC al RM, Colegiul civil

decide:

Admite cererea de apel declarată de Rusanovschi Tamara și Rusanovschi Ivan.

Casează parțial hotărârea judecătoriei Bălți, sediul Central din 30 mai 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria și Consiliul s. Răuțel r-l Fălești reprezentați de avocatul Guțu Tatiana împotriva lui Rusanovschi Tamara și Rusanovschi Ivan privind încasarea cheltuielilor de judecată suportate în procesele civile anterioare și cheltuielilor de judecată suportate în prezenta cauză, în latura încasării cheltuielilor de judecacată suportate în prezenta cauză și în această latură se emite o nouă hotărîre:

Se respinge cererea formulată de Primăria și Consiliul s. Răuțel r-l Fălești privind încasarea de la Rusanovschi Tamara și Rusanovschi Ivan a cheltuielilor de judecată suportate în cadrul prezentului proces în sumă de 3000,00 (trei mii) lei.

În rest hotărârea Bălți, sediul Central din 30 mai 2024 se menține.

Decizia este definitivă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii **Ivan Parii** **Stanislav Grosu**